

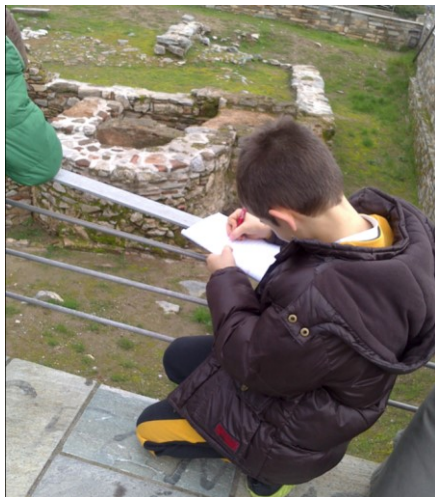
Διεθνές Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων με θέμα:

«Τα παιδιά πρεσβευτές του τόπου τους»

Περιγραφή

Το Διεθνές Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων «Τα παιδιά πρεσβευτές του τόπου τους» αποσκοπεί στην ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των σχολικών μονάδων, με υπηρεσίες, φορείς και συλλόγους που ευαισθητοποιούνται ιδιαίτερα σε περιβαλλοντικά και πολιτιστικά ζητήματα, ώστε να υλοποιηθούν κοινές δράσεις με βιωματικό, δημιουργικό και ελκυστικό για τα παιδιά χαρακτήρα, μέσω των οποίων οι μαθητές/τριες θα μελετήσουν και θα γνωρίσουν περιβαλλοντικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες της περιοχής τους, ώστε να είναι σε θέση με τη σειρά τους να προβάλλουν και να αναδείξουν ευρύτερα ως «πρεσβευτές», τον δήμο ή την κοινότητά τους, με πολλαπλά οφέλη για τον κάθε τόπο, όπως η τουριστική προβολή του, αλλά και για τα ίδια τα παιδιά, μέσω των παιδαγωγικών στόχων που τίθενται.

Η σχολική κοινότητα μέσω του Δικτύου θα έχει τη δυνατότητα να στρέψει το ενδιαφέρον της στην καλλιέργεια της πολιτειότητας και στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης δεξιοτήτων ενεργού πολίτη στα παιδιά, δίνοντάς τους τα κατάλληλα ερεθίσματα για την περαιτέρω γνωριμία και βιωματική σύνδεση με τον τόπο τους.

Το Θεματικό αυτό Δίκτυο εστιάζει στην ανάδειξη του πολιτισμικού και περιβαλλοντικού γίνεσθαι του τόπου μας, δίνοντας έμφαση στην τοπική πολιτισμική ταυτότητα των μικρών μαθητών/τριών, καθώς θα καταγραφούν και θα μελετηθούν προϊόντα άυλης και υλικής κληρονομιάς κάθε τόπου (έθιμα, παραδόσεις, πανηγύρια, τραγούδια και χοροί, τοπικά προϊόντα, μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, αρχιτεκτονικά μνημεία κ.λ.π.). Τα παιδιά μελετώντας την κουλτούρα της τοπικής τους

κοινότητας (τα μουσεία, τα μνημεία, τα αρχιτεκτονικά κτίρια, τους υπαίθριους χώρους), θα είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον μέσα στο χρόνο.

Με τη γόνιμη συνεργασία των εκπαιδευτικών δομών, φορέων και συλλόγων από όλη τη χώρα, αλλά και Σχολείων της Κύπρου και της Ομογένειας, θα δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων με υλικό, το οποίο θα συλλεχθεί και θα παραχθεί, με κριτήριο τον σεβασμό στην τοπική ιστορία, την ιδιαιτερότητα και την αποτύπωση του μοναδικού χαρακτήρα της κάθε περιοχής.

Στο πλαίσιο αυτό, η συνεργασία των σχολικών μονάδων που συμμετέχουν με άλλα σχολεία της Ελλάδας, αλλά και με οποιοδήποτε άλλο σχολείο από όλο τον κόσμο, αποτελεί βασικό συστατικό του Δικτύου που στοχεύει στην επικοινωνία ανάμεσα στα σχολεία και στην ανταλλαγή γνώσεων, απόψεων, πληροφοριών, καλών πρακτικών και εμπειριών. Εξασφαλίζεται μέσω του Δικτύου, επίσης, η παρατεταμένη διάρκεια των εκπαιδευτικών διεργασιών, καθώς το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών θα επανατροφοδοτείται με νέες ευκαιρίες δράσεων, οι οποίες με τη σειρά τους θα γίνονται αποτελεσματικότερες, μέσω της συλλογικότητας και του συντονισμού των εργασιών.

Τέλος, επιδιώκεται μέσω του Δικτύου η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα Εθνικά Θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτισμού (Υ.Α. 66272/Γ7/4-7-2005, Υ.Α. 127856/Γ7/29-11-2006) για τη δημιουργία και διατήρηση ενός πλαισίου επικοινωνίας μεταξύ της σχολικής κοινότητας και των συνεργαζομένων κοινωνικών φορέων από διαφορετικές περιοχές.

Τα αποτελέσματα και τα παραχθέντα έργα των δράσεων, θα παρουσιαστούν στο Μαθητικό Συνέδριο «**Μαθαίνω & Παρουσιάζω τον πολιτισμό του τόπου μου**» που διοργανώνει κάθε χρόνο η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας (έχουν ως τώρα υλοποιηθεί με επιτυχία 10 Μαθητικά Συνέδρια).

Στοχοθεσία

Το Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων «**Τα παιδιά πρεσβευτές του τόπου τους**» θέτει ως βασικό στόχο την προώθηση της μετάβασης του παρεχόμενου έργου των εκπαιδευτικών δομών από την εσωστρέφεια προς την εξωστρέφεια, μέσω ενός σύγχρονου και παιδαγωγικά επίκαιρου δικτύου ανταλλαγής ιδεών, προτάσεων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών διαφορετικών σχολικών μονάδων και περιοχών, το οποίο θα διατηρεί παράλληλα μια συνεχή και ανοικτή συνομιλία με την κοινωνία, προάγοντας την πρωτοβουλία και την ανάπτυξη των μελών του.

Στους επιμέρους στόχους του δικτύου περιλαμβάνονται:

- Η καταγραφή σημαντικών μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου.
- Η διαχρονική και διαπολιτισμική ανάδειξη-λειτουργία μνημείων.
- Η διερεύνηση της σύνδεσης μνημείων και κτηρίων με την ιστορία του τόπου.
- Η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως αξίας που συνδέει παρελθόν-παρόν-μέλλον.
- Η λήψη ενεργειών για την προστασία και την προβολή του φυσικού περιβάλλοντος.
- Ο σχεδιασμός μοντέλου βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής.
- Η καλλιέργεια διαπροσωπικής και ομαδικής επικοινωνίας και συνεργασίας.
- Η προετοιμασία υπεύθυνων και ενεργών πολιτών σε κάθε τόπο.

- Η αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στο πλαίσιο του ψηφιακού γραμματισμού.
- Η διερεύνηση δυνατοτήτων ενσωμάτωσης της καλλιτεχνικής έκφρασης στην εκπαιδευτική πράξη.
- Η ανάπτυξη στρατηγικών δικτύωσης σχολείων.

Θεματικές ενότητες

Με αφετηρία τον πολιτισμό αλλά και κινούμενοι πάνω στην ιστορική γραμμή, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσεγγίσουν τις παρακάτω ενότητες:

- Τοπικά προϊόντα, ιδιαίτερες διατροφικές συνήθειες και ιδιαιτερότητες στην καλλιέργεια.
- Τοπικά Μνημεία (Ηρώο, Προτομή, Άγαλμα κ.α.).
- Μουσεία, Πινακοθήκες, Εκθεσιακοί Χώροι.
- Εκκλησιαστικά Μνημεία.
- Αρχαιολογικοί χώροι, κάστρα, φρούρια.
- Παραδοσιακοί οικισμοί και αρχιτεκτονική.
- Πέτρινα γεφύρια.
- Μονοπάτια φύσης και πολιτισμού (Οινογευσίας, Γευσιγνωσίας, κλπ.)
- Τουριστικοί προορισμοί
- Ήθη και έθιμα (γιορτές-πανηγύρια, τραγούδια, χοροί, παραδοσιακά παιχνίδια κλπ)

Υλοποίηση Δράσεων

Η συμμετοχή των σχολείων στο Δίκτυο "Τα Παιδιά ως Πρεσβευτές του Τόπου τους" απαιτεί μια δομημένη προσέγγιση και σχεδιασμό δραστηριοτήτων που θα ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να εξερευνήσουν, να κατανοήσουν και να προβάλουν την τοπική τους κοινότητα, η οποία μπορεί να συμβαδίζει με τα εξής:

- I. Εργαστήρια Δεξιοτήτων και ενδεικτικά στις Θεματικές Ενότητες: Φροντίζω το Περιβάλλον (Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά), Πολιτική Προστασία (Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά) και Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη (Εθελοντισμός).
- II. Πλαίσιο εφαρμογής των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών σε όλα τα διδακτικά αντικείμενα του Ωρολογίου Προγράμματος.
- III. Αυτόνομο εκπαιδευτικό **πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων** (Πολιτιστικό ή Περιβαλλοντικό), που θα αφορά στην επιλογή τόπων, μνημείων, αξιοθέατων, διαδρομών, δραστηριοτήτων (π.χ. *Τύρναβος – σταμπωτά, Φάρσαλα– χαλβάς* κ.λπ.) ή/ και οποιωνδήποτε ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κοινότητας/του δήμου, που θα μπορούσε να αποτελέσει μέρος ή ολοκληρωμένη πρόταση μίας τουριστικής ξενάγησης (*προς τους γονείς, τις άλλες τάξεις ή άλλα σχολεία*).

Οργάνωση του Δικτύου

Έχοντας υπόψη τους στόχους του Εθνικού Δικτύου η οργάνωση του έχει ως εξής:

Βασικές αρχές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις

Η μεθοδολογία και το παιδαγωγικό πλαίσιο που θα εφαρμοστεί, περιλαμβάνει φάσεις που θα βοηθήσουν στην οργάνωση και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του προγράμματος. Βασίζεται σε μια ολιστική προσέγγιση που ενισχύει την εκπαίδευση για τη Δημοκρατία και την Αειφορία στο σχολείο.

Δομή του προγράμματος

Το δίκτυο δομείται σε έξι φάσεις.

Φάση 1: Οργάνωση και συμμετοχή

- Κάθε σχολείο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Δίκτυο **δηλώνει συμμετοχή** βάσει ενδιαφέροντος και δυνατοτήτων.
- **Σύσταση Παιδαγωγικής Ομάδας** αποτελούμενης από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές/τριες που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

- Οι εκπαιδευτικοί της Παιδαγωγικής Ομάδας του σχολείου, συνεργάζονται με την Συντονιστική Επιτροπή του Δικτύου, για την **υποστήριξη και οργάνωση των δραστηριοτήτων** και για τον **καθορισμό του πλαισίου των δράσεων**.

Φάση 2: Μελέτη και Ενημέρωση

- Οι εκπαιδευτικοί της Παιδαγωγικής Ομάδας του σχολείου **μελετούν υλικό** σχετικό με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, την Πολιτιστική Κληρονομιά και τις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης, το οποίο τους προτείνεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Δικτύου.
- Οι μαθητές/τριες ενημερώνονται από τους εκπαιδευτικούς για τους **στόχους** του προγράμματος και τη σημασία του ρόλου τους ως **πρεσβευτές** του τόπου τους.

Φάση 3: Έρευνα και Εξερεύνηση

- Οι μαθητές/τριες **διερευνούν** τα μνημεία, τα έθιμα, τις παραδόσεις και την τοπική κουλτούρα και γενικά την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους.
- Οι μαθητές/τριες **μελετούν** το φυσικό περιβάλλον, τους υπαίθριους χώρους και την επίδραση της ανθρώπινης δραστηριότητας στο φυσικό περιβάλλον.
- Οι μαθητές/τριες **επιλέγουν το θέμα του πρότζεκτ**, αναλαμβάνοντας την ευθύνη να δημιουργήσουν πρωτότυπο υλικό που θα αναδεικνύει τις ιδιαιτερότητες, τα χαρακτηριστικά και τις ομορφιές του τόπου τους.

Φάση 4: Δημιουργία Έργων και Πρωτοβουλιών

- Οι μαθητές/τριες **αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες** για την ανάδειξη του τόπου τους και την τουριστική προβολή της κοινότητάς τους.
- Οι μαθητές/τριες **καταθέτουν προτάσεις** για τη ανάπτυξη του τόπου τους, προωθώντας την πολιτιστική κληρονομιά και την περιβαλλοντική προστασία.
- Οι μαθητές προχωρούν στην **υλοποίηση των προτάσεών** τους, συμμετέχοντας σε δραστηριότητες προώθησης της τοπικής κουλτούρας και της αειφόρου ανάπτυξης.

Φάση 5: Παραδοτέα-Συμμετοχή στο Συνέδριο

- Ως παραδοτέο της συμμετοχής στο δίκτυο θα είναι μια **παρουσίαση** δεκαπέντε (15) διαφανειών στο Powerpoint, με τις φάσεις υλοποίησης και οπτικοακουστικό υλικό των δράσεων.
- Η παρουσίαση, τα αποτελέσματα και τα έργα των μαθητών/τριών θα έχουν τη δυνατότητα να παρουσιασθούν στο **Μαθητικό Συνέδριο "Μαθαίνω & Παρουσιάζω τον πολιτισμό του τόπου μου"**.
- Η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του εκπαιδευτικού Προγράμματος δύναται, επίσης, να γίνει και μέσα από μαθητικές δημιουργίες και παραγόμενο υλικό όπως: αφίσα (έντυπη ή/και ηλεκτρονική), ψηφιακή παρουσίαση, ιστορία, e-book, κατασκευή, καλλιτεχνική δημιουργία και οποιοδήποτε άλλο μέσο έκφρασης επιλέξουν οι μαθητές/τριες ή μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της σχολικής ή/και τοπικής κοινωνίας, εκθέσεις της μαθητικής δημιουργίας, ενημερωτικά σποτ, παρουσίαση του προγράμματος, καμπάνια ευαισθητοποίησης κ.ά.

Φάση 6: Αξιολόγηση

- Υλοποιείται διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση της λειτουργίας του Δικτύου, τόσο κατά τη διάρκειά του όσο και στο τέλος του, για την αντιμετώπιση των τυχόν δυσλειτουργιών και τον όσο το δυνατό καλύτερο σχεδιασμό του κατά το επόμενο σχολικό έτος. Τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και οι μαθητές/τριες **αξιολογούν** την πρόοδο και τα αποτελέσματα του προγράμματος, ενισχύοντας τη συνεχή βελτίωση.

Διαθεματική Προσέγγιση – Σύνδεση με τα γνωστικά αντικείμενα

Οι μαθητές μέσα από το ρόλο μικρών ιστορικών ερευνητών μπορούν να αναμειχθούν σε ποικίλες δραστηριότητες στα εξής γνωστικά πεδία:

Γλώσσα

- ⇒ Ανάπτυξη δεξιοτήτων γραπτής έκφρασης με περιγραφή μνημείων.
- ⇒ Δημιουργική παρατήρηση.
- ⇒ Καταγραφή στοιχείων προφορικής παράδοσης.

- ⇒ Διάφορες μορφές γραπτού λόγου (χάρτες μνημείων, τουριστικοί οδηγοί, άρθρα τοπικών εφημερίδων).
- ⇒ Πραγματοποίηση συνεντεύξεων με τους κατοίκους της περιοχής.
- ⇒ Ανάλυση και απομαγνητοφώνηση των πληροφοριών από τις συνεντεύξεις.
- ⇒ Συγγραφή συνοδευτικών κειμένων.
- ⇒ Παιχνίδι ρόλων πολιτών από διάφορες επαγγελματικές και κοινωνικές ομάδες.
- ⇒ Προφορική επιχειρηματολογία.
- ⇒ Καταγραφή των αλλαγών που συνέβησαν σε ένα μνημείο με την πάροδο του χρόνου.

Μαθηματικά

- ⇒ Χαρτογράφηση μνημείων ενός τόπου.
- ⇒ Μετρήσεις χώρου, επιφάνειας, πάχους τοίχων κ.α.
- ⇒ Μελέτη οικονομικών ζητημάτων.
- ⇒ Μετρήσεις περιβαλλοντικών στοιχείων (όπως αντοχή, διάβρωση).
- ⇒ Μελέτη τεχνικών (υλικά, αντισεισμικότητα, εξοικονόμηση ενέργειας).

Φυσικές Επιστήμες (Φυσική, Βιολογία, Γεωγραφία)

- ⇒ Καταγραφή υλικών δόμησης κτιρίων.
- ⇒ Μελέτη φωτισμού και αερισμού κτιρίων.
- ⇒ Μελέτη δικτύων ύδρευσης και απορροής.
- ⇒ Εκπομπές επικίνδυνων χημικών ουσιών από υλικά κτιρίων.
- ⇒ Αναγνώριση θέσης και γεωγραφικών χαρακτηριστικών της κοινότητας/του δήμου.
- ⇒ Κύρια γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της κοινότητας/του δήμου.
- ⇒ Συνδέσεις διαφόρων τόπων μεταξύ τους.

Εικαστικά

- ⇒ Σχεδιασμός και ζωγραφική μνημείων.
- ⇒ Δημιουργικές εργασίες (ζωγραφική, γλυπτική, κατασκευές).
- ⇒ Δραστηριότητες σχετικές με την ανάπτυξη ψηφιδωτών.
- ⇒ Χρήση φωτογραφικής μηχανής.
- ⇒ Δημιουργία λευκώματος με φωτογραφίες μνημείων.

Τ.Π.Ε. – STEM

- ⇒ Χρήση Παρουσίασης PowerPoint.
- ⇒ Χρήση διαδραστικών εργαλείων.
- ⇒ Χρήση της τεχνολογίας για παρουσίαση φωτογραφιών.

Διάρκεια και χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης

Η διάρκεια του Δικτύου είναι τριετής (Σχολικά έτη: 2023-2024, 2024-2025, 2025-2026), προκειμένου να υλοποιηθούν οι διάφορες φάσεις εξέλιξης του δικτύου (προεργασία, δηλώσεις συμμετοχής, συντονιστικές και επιμορφωτικές συναντήσεις εκπαιδευτικών, συμπράξεις σχολείων και μαθητικές συναντήσεις, εκπαιδευτικό υλικό, αξιολόγηση κ.λπ.).

Η ένταξη μιας σχολικής ομάδας στο δίκτυο θα πρέπει να είναι τουλάχιστον διετής, ενώ θα πρέπει να υλοποιεί πρόγραμμα (είτε στο πλαίσιο των Εργαστηρίων

Δεξιοτήτων, είτε στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων) με θέμα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματολογία του δικτύου.

Υποστήριξη

Στο πλαίσιο του Δικτύου παρέχεται εκπαιδευτικό υλικό και διοργανώνονται επιμορφωτικά σεμινάρια (δια ζώσης και εξ αποστάσεως) για τους εκπαιδευτικούς, τα οποία υποστηρίζουν τα προγράμματα που θα υλοποιήσουν μαθητές/τριες και εκπαιδευτικοί.

Οι δράσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του θέματος των προγραμμάτων που αναλαμβάνει η παιδαγωγική ομάδα του σχολείου διαχέονται σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο μέσω πλατφόρμας παρουσίασης-δημοσιοποίησης προγραμμάτων και μαθητικών έργων, που θα δημιουργηθεί για τον σκοπό αυτό.

Συμμετοχές Σχολικών Μονάδων

Στο Δίκτυο δήλωσαν συμμετοχή **215 Σχολικές Μονάδες** Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας και της Ομογένειας.

Στο τέλος παρατίθεται ο πίνακας με τα σχολεία και τον τίτλο του προγράμματος που θα υλοποιήσει το κάθε σχολείο.

Συντονισμός Δικτύου

Η Συντονιστική Επιτροπή και η Παιδαγωγική Ομάδα θα στηρίζουν τα μέλη του δικτύου με εκπαιδευτικό και υποστηρικτικό υλικό και με συναντήσεις με την Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Οι συμμετέχουσες ομάδες θα υλοποιούν τις δράσεις τους με τη διαδικασία που προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες Υπουργικές Αποφάσεις και εγκυκλίους.

Συντονιστική επιτροπή και παιδαγωγική ομάδα του δικτύου

Το συντονισμό του Διεθνούς Δικτύου θα έχει η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας και θα συνεργαστεί με το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, το Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Τουρισμού Κύπρου και τους εποπτευόμενους φορείς τους, με φορείς της Αυτοδιοίκησης, καθώς και με φορείς μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Η εννεαμελής Συντονιστική Επιτροπή έχει ως εξής:

Α. Συντονιστική Επιτροπή

Τακτικά μέλη:

1. Καραγιώργου Αικατερίνη, Δ/ντρια Α/θμιας Εκπαίδευσης Λάρισας.
2. Εκπρόσωπος Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.
3. Κατσελάκη Ανδρομάχη, Υπουργείο Πολιτισμού, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας, ΔΑΜΕΕΠ, Προϊσταμένη.
4. Γιάνναρος π. Στέφανος, Ι. Μητρόπολη Λαρίσης και Τυρνάβου, Γραμματέας.
5. Σίμος Βασίλειος, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Περιφερειακός Σύμβουλος Λάρισας
6. Γερογιώκας Ηρακλής, Δήμος Λαρισαίων, Αντιδήμαρχος Παιδείας και Άθλησης.
7. Σπανός Κωνσταντίνος, ΚΕΠΕΑ Κισσάβου-Ελασσόνας, Αν. Υπεύθυνος.
8. Αντωνίου Αντώνιος, Δ.Π.Ε. Μαγνησίας, Υπεύθυνος Σχολικών Δραστηριοτήτων.
9. Χατζημίχου Κωνσταντίνα, Δ.Π.Ε. Λάρισας, Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Αναπληρωματικά μέλη:

1. Παπαπαναγιώτου Ξανθούλα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Μέλος ΕΕΠ.
2. Καραγκούνη Γλυκερία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου και Σχεδιασμού, Μέλος ΔΕΠ.
3. Παπαχρήστος Κωνσταντίνος, Δ.Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, Διευθυντής.
4. Ρεφενέ Χαρά, Τμήμα Εκπαιδευτικών Θεμάτων, Δ.Π.Ε. Καρδίτσας.

5. Κωτσιοπούλου Δήμητρα, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ60 Καρδίτσας.
6. Καματέρη Έλενα, Σύνδεσμος Θεσσαλικών Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΘΕΒ), Γενική Διευθύντρια.
7. Φανιουδάκη Έλενα, ΚΕΠΕΑ Αρχανών-Ρούβα-Γουβών, Μέλος Π.Ο.
8. Πανταζή Χάιδω, Δήμος Τεμπών, Βιβλιοθηκονόμος, Υπεύθυνη Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ραψάνης.
9. Κανταρτζή Ευαγγελία, Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης, Διευθύντρια.

Β. Παιδαγωγική ομάδα

Μέλη Υπουργείων:

1. Κατσελάκη Ανδρομάχη, Υπουργείο Πολιτισμού, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας, ΔΑΜΕΕΠ, Προϊσταμένη.
2. Γεωργιόπουλος Νικήτας, Υπουργείο Πολιτισμού, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας, ΔΑΜΕΕΠ, Αρχαιολόγος.
3. Παπαδάκη Αθηνά, Υπουργείου Πολιτισμού, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας, ΔΑΜΕΕΠ.
4. Κωνσταντίνου Σκεύη, Υφυπουργείο Τουρισμού Κύπρου, Τουριστικός Λειτουργός.
5. Χατζηκωστή Ιωάννα, Υφυπουργείο Τουρισμού Κύπρου - Γραφείο Αθήνας, Λειτουργός Μάρκετινγκ & Πωλήσεων.
6. Φτίκα Ζωή, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, Γενική Διευθύντρια.

Μητροπόλεις

1. Γιάνναρος π. Στέφανος, Ι. Μητρόπολης Λαρίσης και Τυρνάβου, Γραμματέας.
2. Καραλάσκος π. Βησσαρίων, Ι. Μητρόπολη Ελασσώνας, Πρωτοσύγκελλος – Υπεύθυνος Νεότητας.
3. Πλαγεράς Αντώνιος, Ίδρυμα «Μαγνήτων Κιβωτός» της Ι. Μητρόπολης Δημητριάδος και Αλμυρού, Ταμίας.

Τοπική Αυτοδιοίκηση

1. Σίμος Βασίλειος, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Περιφερειακός Σύμβουλος Λάρισας.

2. Γερογιώκας Ηρακλής, Δήμος Λαρισαίων, Αντιδήμαρχος Παιδείας και Άθλησης.
3. Ρετσιάνης Θωμάς, Δήμος Λαρισαίων, Αντιδήμαρχος Πολιτισμού.
4. Αλεβίζου Μαρία, Δήμος Αθηναίων, Πρόεδρος Συμβουλίου 1ης Δημοτικής Κοινότητας.
5. Μπαξεβάνου Σταυρούλα, Δήμος Λαρισαίων - Διεύθυνση Παιδείας, Προϊσταμένη.

Πανεπιστήμια

1. Καραγκούνη Γλυκερία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου και Σχεδιασμού, Μέλος ΔΕΠ.
2. Παπαπαναγιώτου Ξανθούλα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Μέλος ΕΕΠ.

Διευθύνσεις Εκπαίδευσης

1. Καραγιώργου Αικατερίνη, Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας, Διευθύντρια.
2. Παπαχρήστος Κων/νος, Δ. Π. Ε. Ανατολικής Αττικής, Διευθυντής.
3. Καπανιάρης Αλέξανδρος, Δ. Δ. Ε. Τρικάλων, Διευθυντής.
4. Κωτσιοπούλου Δήμητρα, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ 60 Καρδίτσας.
5. Κωνσταντινίδης Αντώνιος, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Μουσικής Δ. Δ. Ε. Ανατ. Θες/νίκης
6. Μηνάογλου Χαράλαμπος, Σύμβουλος Εκπαίδευσης 1ης Θέσης Φιλολόγων Α' Αθήνας.
7. Περτσινίδου Κορίννα, Δ.Π.Ε. Αν. Αττικής, Συντονίστρια Σχ. Προγραμμάτων και Δικτύων.
8. Ρεφενέ Χαρά, Δ.Π.Ε. Καρδίτσας, Τμήμα Εκπαιδευτικών Θεμάτων.
9. Λεμπέσης Κυριάκος, Δ.Π.Ε. Ανατ. Αττικής, Αν. Προϊστάμενος Εκπαιδευτικών Θεμάτων.
10. Αντωνίου Αντώνιος, Δ.Π.Ε. Μαγνησίας, Υπεύθυνος Σχολικών Δραστηριοτήτων.
11. Καζαντζόγλου Άννα, Γ' ΔΔΕ Αθήνας, Υπεύθυνη Επικοινωνίας Περιβαλ/κών Προγραμμάτων.
12. Κύρδη Καλλιόπη, Δ.Π.Ε. Α' Αθήνας, Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων.

13. Μαντζουράτου Βασιλική, Δ.Π.Ε. Αχαΐας, Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων
14. Ηλιοπούλου Ευγενία, Δ.Π.Ε. Ηλείας, Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων.
15. Νιάρχου Ελένη, Δ.Π.Ε. Γ' Αθήνας, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
16. Πετσιμέρη Ειρήνη, Δ.Δ.Ε. Α' Αθήνας, Τμήμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
17. Χατζημίχου Κωνσταντίνα, Δ.Π.Ε. Λάρισας, Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων.
18. Χρήστου Γουρούντη Ανθή, Δ.Δ.Ε. Πειραιά, Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων.

Κέντρα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΚΕΠΕΑ)

1. Γρηγορίου Μαγδαληνή, ΚΕΠΕΑ Καστοριάς, Προϊσταμένη.
2. Κυνδελέρου Δάφνη, ΚΕΠΕΑ Μαρώνειας-Ροδόπης, Προϊστάμενη.
3. Λιθοξοΐδου Λουκία, ΚΕΠΕΑ Θέρμης, Προϊσταμένη.
4. Τσιουκάρδανης Νικόλαος, ΚΕΠΕΑ Βελβεντού-Σιάτιστας, Προϊστάμενος.
5. Τσώνη Άννα, ΚΕΠΕΑ Μελίτης, Προϊστάμενη.
6. Ζαμπάλου Στέλλα, ΚΕΠΕΑ Μουζακίου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη.
7. Κοτρώνη Μαρία-Τερέζα, ΚΕΠΕΑ Περτουλίου-Τρικκαίων, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη.
8. Μπριασούλη Αρτεμισία, ΚΕΠΕΑ Κέρκυρας, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη.
9. Παλάσκα Σοφία, ΚΕΠΕΑ Θήβας-Βοιωτίας, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη.
10. Σπανός Κωνσταντίνος, ΚΕΠΕΑ Κισσάβου-Ελασσόνας, Αναπληρωτής Προϊστάμενος.
11. Σπανοπούλου Αικατερίνη, ΚΕΠΕΑ Μακρινίτσας, Μέλος Π. Ο.
12. Υφαντής Γεώργιος, ΚΕΠΕΑ Ελευθερίου Κορδελιού, Μέλος Π.Ο.
13. Φανιουδάκη Έλενα, ΚΕΠΕΑ Αρχανών-Ρούβα-Γουβών, Μέλος Π.Ο.

Εφορίες Αρχαιοτήτων/Μουσεία/Γενικά Αρχεία του Κράτους

1. Σδρόλια Σταυρούλα, Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας - Διαχρονικό Μουσείο, Προϊσταμένη.
2. Καλοκαιρινού Φανή, Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας, Διευθύντρια.
3. Κανταρτζή Ευαγγέλια, Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης, Διευθύντρια.
4. Καραγιάννη Φανή, Γενικά Αρχεία του Κράτους – Αρχεία Ν. Λάρισας, Προϊσταμένη.

5. Κοντογιάννης Νικόλαος, Μουσείο Στρατιωτικής Κτηνιατρικής Υπηρεσίας, Υπολοχαγός (ΥΚ).
6. Ιντζέλης Κωνσταντίνος, Ανθυπολοχαγός (Υγ), Βοηθός Αξιωματικού.
7. Παυλίδου Αθηνά, Ίδρυμα Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα και της Νεότερης Ιστορίας της Μακεδονίας (ΙΜΜΑ), Διευθύντρια.
8. Τζαβάρα Κατερίνα, ΙΜΜΑ, Εκπαιδευτικά Προγράμματα.
9. Κόντσα Κωνσταντίνα, Μουσείο Σιτηρών και Αλεύρων, Επιστημονική Υπεύθυνη.
10. Πανταζή Χάιδω, Δήμος Τεμπών, Υπεύθυνη Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ραψάνης.

Φορείς/Ινστιτούτα

1. Βουλγαράκη Χρύσα, Institut Francais Larissa Ambassade De France, Διευθύντρια.
2. Εγγλέζου Φωτεινή, Ινστιτούτο Ρητορικών & Επικοινωνιακών Σπουδών Ελλάδας (ΙΡΕΣΕ), Πρόεδρος.
3. Καματέρη Έλενα, Σύνδεσμος Θεσσαλικών Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΘΕΒ), Γενική Διευθύντρια.
4. Καινούργιου Σοφία, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Βορούλλα Βέρα, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, Μέλος ΔΣ ΕΕΠΦ, Διευθύντρια 1ου ΔΣ Παιανίας.
6. Γιουρούκης Αργύρης, Πολιτιστικό Κέντρο Εκπαιδευτικών Ν. Λάρισας, Πρόεδρος.
7. Οικονόμου – Μεχτερίδου Τάνια, Σύλλογος "Η Ανατολική Ρωμυλία" Ν. Λάρισας, Πρόεδρος.

Σχολικές Μονάδες/Σύλλογοι Γονέων

1. Αναγνώστου Βάσω, Εργαστηριακό Κέντρο Αλμυρού Μαγνησίας, Εκπαιδευτικός.
2. Βγενοπούλου Μ. Παναγιώτα, Δασκάλα.
3. Γρηγοριάδης Χαράλαμπος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε., Στέλεχος Εκπαίδευσης.
4. Δασταυριδης Αναστάσιος, Ιδιωτικό Γενικό Λύκειο Μπακογιάννη, Διευθυντής Λυκείου.

5. Δόση Νικολέτα, 7^ο Δημοτικό Σχολείο Άρτας, Εκπαιδευτικός ΠΕ86.
6. Καϊπη Γραμμάτη, Δημοτικό Σχολείο Μελισσοχωρίου, Προϊσταμένη.
7. Κανταράκη Σοφία, Πρότυπο Γυμνάσιο Βόλου, Διευθύντρια.
8. Κεφαλά Ευανθία, Τ.Ε.Γ. Στάρας Ζαγκοράς Βουλγαρίας, Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός.
9. Κώστα Αικατερίνη, Δημοτικό Σχολείο Ερέτριας, Προϊσταμένη.
10. Μαυρίδου Δήμητρα Γυμνάσιο Γλαυκής, Εκπαιδευτικός Σχολείου.
11. Μούσιου Γεωργία, 11ο Νηπιαγωγείο, Διευθύντρια.
12. Μπούρα Στυλιανή, 55ο Νηπιαγωγείο Λάρισας, Διευθύντρια.
13. Νάστος Γεώργιος, 25ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας, Διευθυντής.
14. Ξυνοπούλου Αφροδίτη, 33^ο Νηπιαγωγείο Λάρισας, Δ/ντρια.
15. Παπάζογλου Ευαγγελία, 2ο ΕΠΑΛ Ηρακλείου Κρήτης, Εκπ/κός Ιατρικών Εργαστηρίων.
16. Παπακωνσταντίνου Θάλεια, 5ο Δημοτικό Σχολείο Αλίμου, Εκπαιδευτικός (Μέλος ΙΡΕΣΕ).
17. Πέτρου Κωνσταντίνος, 20ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας, Διευθυντής.
18. Πλαγεράς Αντώνης, 3ο Γυμνάσιο Νέας Ιωνίας, Διευθυντής.
19. Πλακάρου Αντωνέλα, 1ο Νηπιαγωγείο Σκιάθου, Αναπληρώτρια Νηπιαγωγός.
20. Σαμαρά Άννα, 1ο Γυμνάσιο Ραφήνας, Εκπαιδευτικός/Υποδιευθύντρια.
21. Σεβαστού Παρασκευή Χριστίνα, Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, Διευθύντρια Σπουδών.
22. Σταθάκη Καλλιόπη, Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Γερακίου, Γραμματέας.
23. Σταμούλης Βλάνδος, 1ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας, Διευθυντής.
24. Τζαβέλλα Ελένη, 4ο Δ.Σ. Διδυμοτείχου, Δασκάλα ΠΕ70 (Υποδιευθύντρια).
25. Τζήκου Ζωή, Δημοτικό Σχολείο Στομίου, Διευθύντρια.

Το επιμορφωτικό Πρόγραμμα

Σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα Σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης για το θεματικό πεδίο «Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕΑΑ)» (απόφαση με Α.Π. 113727/Γ2/03-10-2011), η διερεύνηση γίνεται σε 4 επίπεδα:

1ο Επίπεδο: Θεμελιώδεις γνώσεις

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα: Α. Να ονομάσουν τα σημαντικά μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου τους. Β. Να αιτιολογήσουν γιατί ένα μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς είναι σημαντικό για τον τόπο τους.

2ο Επίπεδο: Εντοπισμός ζητήματος/προβλήματος

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα: Α. Να περιγράψουν ένα μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς, Β. Να παρατηρήσουν τη σχέση του μνημείου με το τοπικό περιβάλλον, Γ. Να εντοπίσουν πιθανές αιτίες παραμέλησης ή υποβάθμισης του μνημείου.

3ο Επίπεδο: Διερεύνηση ζητήματος/προβλήματος

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα: Α. Να καταγράψουν τυχόν παρεμβάσεις που αλλοιώνουν το μνημείο, Β. Να εξερευνήσουν τις απόψεις ατόμων του οικείου περιβάλλοντος τους για τη σημασία και την κατάσταση του μνημείου.

4ο Επίπεδο: Δράσεις

Κάνουν προτάσεις για την ανάδειξη ενός μνημείου του τόπου τους.

Σκοποί και στόχοι του διδακτικού σεναρίου

Γενικός σκοπός- επιμέρους στόχοι

Βασικός διαχρονικός σκοπός της τοπικής ιστορίας είναι να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά σχετικά με την ιστορία του τόπου τους τόσο μέσα από τη διερεύνηση και κατανόηση εννοιολογικών περιεχομένων όσο και μέσα από δραστηριότητες με πρακτικό-βιωματικό αντίκρισμα, σε ένα περιβάλλον βιωματικό όπου τα ίδια θα έχουν τη χαρά της παρατήρησης και της συνεργασίας.

Οι Επιμέρους στόχοι, μεταξύ άλλων, αφορούν:

Α. Γνωστικό επίπεδο	<ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τα σημαντικά μνημεία του τόπου τους σε σχέση με την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης τους και της ευρύτερης περιοχής, • να είναι σε θέση να αιτιολογούν-επιχειρηματολογούν σχετικά με τους λόγους για τους οποίους είναι τα ανωτέρω σημαντικά για τον τόπο τους, • να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν διαφορετικά είδη γραπτής-ιστορικής πηγής (π.χ. χρονολογίες, ονόματα τοπικών αρχόντων, ευεργετών-δωρητών κ.λ.π.),
---------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • να συσχετίζουν τα χαρακτηριστικά στοιχεία ενός πολιτιστικού μνημείου σε συνδυασμό με το τοπικό και φυσικό του περιβάλλον, • να καταγράφουν τυχόν παρεμβάσεις που αλλοιώνουν το μνημείο και να ερευνούν το ποιος ευθύνεται για αυτές και να εντοπίζουν πιθανές αιτίες παραμέλησης ή υποβάθμισης του μνημείου, • να ερευνούν τις απόψεις ατόμων του οικείου περιβάλλοντός τους για τη σημασία και την κατάσταση του μνημείου, • να γνωρίσουν τις πρωτοβουλίες και τις προσπάθειες που γίνονται τα τελευταία χρόνια για την προστασία και ανάδειξη του μνημείου της πόλης και της περιοχής γύρω από αυτό, όσο και των ενεργειών που πραγματοποιούνται για το σκοπό αυτό.
<p>B. Επίπεδο ικανοτήτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • να συλλέγουν και να επεξεργάζονται πληροφορίες μέσω ποικίλων πηγών και εργαλείων πληροφόρησης και επικοινωνίας (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα, παρατήρηση σε έρευνα πεδίου), • να αξιολογούν, να επιλέγουν κριτικά και να παρουσιάζουν - επικοινωνούν τις πληροφορίες (ομιλία, ακρόαση, γραφή, επιχειρηματολογία, διάλογος κλπ., • να κατανοούν τις αλληλοσυσχετίσεις όλων των παραγόντων του περιβάλλοντος για τη δημιουργία πολιτισμού, • να συνεργάζονται με άλλα άτομα σε ομαδικές εργασίες μέσα σε πλαίσια σεβασμού, αναγνώρισης και κοινωνικής αλληλεπίδρασης (interactive), • να αναλάβουν δράση για την επίλυση προβλημάτων, • να καλλιεργήσουν σε ικανοποιητικό βαθμό την περιέργεια και την παρατηρητικότητα τους, μέσα από τη μελέτη και την έρευνα άμεσων ιστορικών πηγών.
<p>Γ. Επίπεδο στάσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • να ενημερώνονται, να ευαισθητοποιούνται και να εκτιμούν την αξία πολιτιστικών μνημείων και του σεβασμού στην παράδοση και στο δομημένο περιβάλλον που προέρχεται από το παρελθόν, • να διαμορφώνουν μελλοντική υπεύθυνη στάση ενεργού πολίτη με τη συνδρομή και συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των φορέων της περιοχής αλλά και της εθελοντικής εργασίας όλων μας, • να αξιοποιούν γνώσεις και να υιοθετούν κατάλληλες αξίες για να προτείνουν τρόπους ανάδειξης και προστασίας ενός μνημείου του τόπου τους, • να δημιουργούν κουλτούρα συνεργασίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ μαθητών/τριών διαφορετικών τάξεων ή και σχολείων, μεταξύ εκπαιδευτικών-μαθητών και μεταξύ μαθητών-τοπικής κοινωνίας με στόχο την ανάληψη πρωτοβουλιών και την από κοινού δράση για προστασία των μνημείων, • να επικοινωνούν και να γνωρίζουν άλλους πολιτισμούς, να αποκτούν κριτήρια που θα τους παρακινήσουν ατομικά ή με φίλους ή μέλη της οικογένειάς τους να επαναλάβουν την επίσκεψη στον ίδιο χώρο ή σε άλλον χώρο με τα ίδια ή συγγενή χαρακτηριστικά, να βιώσουν το αίσθημα της αποδοχής και της ικανοποίησης μέσα από τη συνειδητοποίηση της συμβολής των ατόμων του άμεσου περιγύρου και κατά συνέπεια και τη δική τους στη δημιουργία της Τοπικής Ιστορίας.

Παραδοτέα που θα ζητηθούν από τους/τις μαθητές/τριες μέσα από Διαθεματικές Δραστηριότητες	Κριτήρια Αξιολόγησης παραδοτέων
<p><u>Γλώσσα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ να ασκηθούν στη δημιουργική παρατήρηση και να αποδώσουν μέσω γραπτής έκφρασης την περιγραφή ενός μνημείου, ✓ να καταγράψουν στοιχεία προφορικής παράδοσης, ✓ να προσεγγίσουν διαφορετικές μορφές γραπτού λόγου (χάρτες μνημείων, τουριστικοί οδηγοί, άρθρα τοπικών εφημερίδων), ✓ να δομήσουν συνεντεύξεις από τους κατοίκους της περιοχής και να αναλύσουν τις πληροφορίες που θα συγκεντρώσουν από τις συνεντεύξεις, ✓ να συμμετέχουν σε παιχνίδια ρόλων πολιτών από διάφορες επαγγελματικές και κοινωνικές ομάδες που συμμετέχουν στο σχεδιασμό της πόλης (π.χ. αρχιτέκτονες, Δημοτική αρχή, άλλα παιδιά, έμποροι, αρχαιολόγοι κ.ά.) ✓ να συντάξουν το «Ημερολόγιο του μνημείου»: οι αλλαγές που συνέβησαν σ' ένα μνημείο στην πάροδο των χρόνων. <p><u>Μαθηματικά :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ χαρτογράφηση μνημείων ενός τόπου, που είναι ουσιαστικά άσκηση μαθηματικών στο χώρο, ✓ μετρήσεις χώρου, επιφάνειας, πάχους των τοίχων διατηρημένων μνημείων (κατοικιών, αρχαίων θεάτρων, κάστρων, γεφυριών) και ✓ μελέτη οικονομικών (έξοδα κατασκευής, μεταφοράς). <p><u>Φυσικές Επιστήμες (Φυσική, Βιολογία, Γεωγραφία)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Καταγραφή των υλικών δόμησης – Συζήτηση πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων. ✓ Μελέτη θέσης των δικτύων ύδρευσης. ✓ μελέτη – συζήτηση των τεχνικών αντοχής, αντισεισμικότητας και εξοικονόμησης ενέργειας. ✓ «Η κοινωνία ενός μνημείου»: καταγραφή και αναγνώριση της βιοποικιλότητας στο περιβάλλον πέριξ του μνημείου. ✓ Κατασκευή και χρήση χαρτών και χρήση κλίμακας. <p><u>Εικαστικά</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ «Ζωγραφίζω πώς είναι ένα μνημείο σήμερα και με το πώς θα ήθελα να είναι». ✓ «Σχεδιάζω την πόλη που θα ήθελα να μένω» ✓ Κατασκευή ψηφιδωτών. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αξιολογείται από εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες, ο βαθμός επίτευξης των στόχων με: Παρατήρηση, Συζήτηση, Ερωτηματολόγια κ.α. ✓ Παρουσίαση σε ειδική εκδήλωση στο σχολείο. ✓ Αξιολόγηση του προγράμματος από τους μαθητές, με αυτοαξιολόγηση ως προς τη συμμετοχή, τη συνεργατικότητα, τη διατήρηση του ενδιαφέροντος, το βαθμό ικανοποίησης από την πορεία, όπως επίσης και αξιολόγηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν οι μαθητές/τριες μέσα από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, καθώς και συνολική αξιολόγηση του αποτελέσματος της εργασίας. ✓ Σύνδεση της ιστορίας του χώρου με το τοπογραφικό και γεωγραφικό πλαίσιο, προσεγγίζοντας τις έννοιες της Τοπικής Ιστορίας, του Πολιτισμού και της Γεωγραφίας ✓ Συνειδητοποίηση, λαμβάνοντας αφορμή από το μικρόκοσμο της γειτονιάς, της έννοιας της ευρωπαϊκής κοινωνικής, ιστορικής, πολιτισμικής πραγματικότητας.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εξοικείωση με τη χρήση της φωτογραφικής μηχανής. ✓ Κατασκευή λευκώματος με φωτογραφίες των μνημείων του τόπου τους. ✓ Δημιουργία αφίσας «σωτηρίας» ενός μνημείου.	
---	--

Προβλεπόμενες διαδικασίες Αξιολόγησης

Υλοποίηση διαμορφωτικής και τελικής αξιολόγησης της λειτουργίας του Δικτύου, τόσο κατά τη διάρκεια όσο και στο τέλος του σχολικού έτους, μέσω ερωτηματολογίων, ώστε να εντοπίζονται τα δυνατά και τα αδύναμα σημεία και να προχωρούμε σε βελτιωτικές αλλαγές. Η Τελική Αξιολόγηση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των τυχόν δυσλειτουργιών και στον όσο το δυνατό καλύτερο σχεδιασμό του για το επόμενο σχολικό έτος. Τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και οι μαθητές/τριες αξιολογούν την πρόοδο και τα αποτελέσματα του προγράμματος, ενισχύοντας τη συνεχή βελτίωση.

Αξιολόγηση από εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες, του βαθμού επίτευξης των στόχων μέσω: Παρατήρησης, Συζήτησης, Ερωτηματολογίων κ.α. Παρουσίαση σε ειδική εκδήλωση στο σχολείο.

Αξιολόγηση από τους μαθητές, με αυτοαξιολόγηση ως προς τη συμμετοχή, τη συνεργατικότητα, τη διατήρηση του ενδιαφέροντος, το βαθμό ικανοποίησης από την πορεία, όπως επίσης και αξιολόγηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν οι μαθητές/τριες μέσα από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, καθώς και συνολική αξιολόγηση του αποτελέσματος της εργασίας.

Οικονομικά – Χρηματοδότηση

Δεν προβλέπεται από τον κρατικό προϋπολογισμό κάλυψη δαπανών για αναλώσιμα, εποπτικό υλικό και υπερωρίες εκπαιδευτικών.

Επικοινωνιακό Πλαίσιο Δικτύου

Στο πλαίσιο του Θεματικού Δικτύου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων «Τα παιδιά Πρεσβευτές του τόπου τους» θα αξιοποιηθούν τόσο σύγχρονοι (επιμορφωτικές και οργανωτικές δια ζώσης συναντήσεις), όσο και ασύγχρονοι τρόποι

(ψηφιακοί δίαυλοι: ιστοσελίδα, ιστολόγιο, Blogs, πλατφόρμα, webinars), ώστε να διευκολυνθούν οι Σχολικές Μονάδες – μέλη του Δικτύου στην εξεύρεση συνεργαζόμενων φορέων, στοιχεία επικοινωνίας συμμετεχόντων σχολείων και το Υποστηρικτικό Υλικό που θα εμπλουτίζεται όχι μόνο από τους συνεργαζόμενους φορείς, αλλά και από τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα στους/στις μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς να αναρτούν φωτογραφίες της δράσης, ιδέες, δραστηριότητες που υλοποιούν, αποτελέσματα των ερευνών τους, αφίσες και άλλες δημιουργίες τους και οτιδήποτε άλλο θα ήθελαν να μοιραστούν με τη διαδικτυακή τους κοινότητα. Με τον τρόπο επιδιώκεται η εξασφάλιση των αναγκαίων προϋποθέσεων για τη δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης, διάχυσης ιδεών, ανατροφοδότησης αλλά και επιβράβευσης του έργου κάθε σχολείου, κάθε μαθητή/τριας και κάθε εκπαιδευτικού που θα συμμετέχει ενεργά.

Το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων του Δικτύου έχει ως εξής:

Οκτώβριος 2023:

Αποστολή Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος συμμετοχής στο Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων με θέμα «Τα παιδιά πρεσβευτές του τόπου τους» με φορέα – ιδρυτή τη Δ/ση Π.Ε. Λάρισας» (Α.Π. 19173/12-10-2023, έγγραφο της Δ/σης Α/θμιας Εκπ/σης Λάρισας)

Αποστολή Πρόσκλησης στο Υφυπουργείο Τουρισμού της Κύπρου, προκειμένου να συμμετέχει, ως εταίρος, στο Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων με θέμα «Τα παιδιά πρεσβευτές του τόπου τους» (Α.Π. 20846/31-10-2023, έγγραφο της Δ/σης Α/θμιας Εκπ/σης Λάρισας με θέμα: «Πρόσκληση συμμετοχής του Υφυπουργείου Τουρισμού Κύπρου στο Δίκτυο «Τα παιδιά πρεσβευτές του τόπου τους» με φορέα – ιδρυτή τη Δ/ση Π.Ε. Λάρισας»

Νοέμβριος 2024:

Α. Απάντηση του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΥΠΠΟ ότι θα συμμετάσχει ως συνεργαζόμενος φορέας στο Δίκτυο (Α.Π. 555343/17-11-2023, έγγραφο της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων του ΥΠΠΟ, με θέμα: «Συμμετοχή της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων,

Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΥΠΠΟ στο Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Πολιτιστικών Θεμάτων με θέμα “Τα παιδιά, πρεσβευτές του τόπου τους” της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας».

Β. Επιστολή αποδοχής συνεργασίας του Υφυπουργείου Τουρισμού Κύπρου (Αρ. Φακ. 07-03-007/30-11-2023

Γ. Συνδιοργάνωση διαδικτυακού σεμιναρίου/εργαστηρίου με το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης και τις Διευθύνσεις Α/βάθμιας Εκπαίδευσης Βοιωτίας, Δυτικής Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Πιερίας και η Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης Ροδόπης με θέμα: «Δημιουργώντας τα δικά μας παιχνίδια», στα πλαίσια του Δικτύου «Τα σχολεία αναζητούν την ιστορία τους», που οργανώνει το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης, στις 20/11/2023.

Γ. Συμμετοχή στο Σεμινάριο σχεδιασμού παιδαγωγικών δράσεων στα ελληνικά μνημεία UNESCO του ΥΠΠΟ με θέμα: «Μνημειώδεις Περιπέτειες στα Ελληνικά Μνημεία UNESCO», στις 21/11/2023.

Δεκέμβριος 2024:

Α. Συνδιοργάνωση διαδικτυακού σεμιναρίου/εργαστηρίου με το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης και τις Διευθύνσεις Α/βάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας, Γ΄ Αθήνας, Βοιωτίας, Δυτικής Θεσσαλονίκης, Πιερίας και τη Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης Αργολίδας με τίτλο: «Δημιουργία διαδραστικού, ψηφιακού, εκπαιδευτικού, “επιτραπέζιου” παιχνιδιού» στα πλαίσια του Δικτύου «Τα σχολεία αναζητούν την ιστορία τους», που οργανώνει το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης, 6/12/2023

Β. Συμμετοχή της Υπεύθ. Σχολ. Δρ. Π.Ε Λάρισας στο επιμορφωτικό Πρόγραμμα του ΕΚΔΔΑ με τίτλο: «Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δράσεων στον Τομέα του Πολιτισμού», (Κωδ. 82002Λ23,11-15/11/2023, διάρκεια 35 ώρες)

Ιανουάριος 2024:

Α. Αίτηση ίδρυσης Διεθνούς Θεματικού Δικτύου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Πολιτιστικών Θεμάτων, με τίτλο “Τα παιδιά πρεσβευτές του τόπου τους” και φορέα – ιδρυτή τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας προς το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού - Γενική Διεύθυνση Σπουδών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης - Διεύθυνση Υποστήριξης Προγραμμάτων και

Εκπαίδευσης για την Αειφορία (Α.Π. 221/8-1-2024, έγγραφο της Δ/νσης Α/θμιας Εκπ/σης Λάρισας)

Β. Επιμορφωτικό Σεμινάριο – Περιήγηση στο Μουσείο Σιτηρών και Αλεύρων Λάρισας σε συνεργασία με την Αντιδημαρχία Πολιτισμού του Δήμου Λαρισαίων, το Μουσείο του Μύλου και τα ΓΑΚ Λάρισας

Φεβρουάριος 2024:

Α. Δευτέρα 12-2-2024 στις 13:00-14:00: 1η επιμορφωτική διαδικτυακή συνάντηση της Συντονιστικής Επιτροπής του δικτύου.

Β. Παρασκευή 18-2-2024 στις 18:00-20:00: 1η επιμορφωτική διαδικτυακή συνάντηση των εκπαιδευτικών των Σχολικών Μονάδων-μελών του δικτύου. Διαδικτυακή επιμόρφωση (προαιρετική) για τους εκπαιδευτικούς

Γ. Προκήρυξη διαγωνισμού με θέμα: «Σχεδιάζω το λογότυπο του Διεθνούς Δικτύου “Τα παιδιά Πρεσβευτές του Τόπου τους”».

Μάρτιος 2024:

Α. Επιμορφωτικό Σεμινάριο με το Υπουργείο Πολιτισμού

Β. Επιμορφωτικό Σεμινάριο σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης και άλλους φορείς με τίτλο: «Προσεγγίζοντας το δάσος μέσα από το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό και την Υγεία»

Γ. Επιμορφωτικό σεμινάριο «Προσεγγίζοντας το Ιστορικό Κέντρο της Λάρισας ως Πρεσβευτής του Τόπου μου» σε συνεργασία με την Εφορία Αρχαιοτήτων Λάρισας και το ΚΕΠΕΑ Κισσάβου-Ελασσόνας.

Απρίλιος 2024:

Α. 6ο Μαθητικό Μουσικό Φεστιβάλ, που διοργανώνει κάθε χρόνο η Δ/νση Α/θμιας Εκπ/σης Λάρισας και για φέτος θα έχει ως θέμα τα Παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας.

Β. Επιμορφωτικό Σεμινάριο σε συνεργασία με την Εφορία Αρχαιοτήτων και τα μουσεία της Λάρισας με θέμα: «Τοπική Ιστορία και Μουσειακή Εκπ/ση»

Γ. Επιμορφωτικό Σεμινάριο με το Υφυπουργείο Τουρισμού Κύπρου (Πέμπτη, 18/4/2024, 6.00-7.00)

Μάιος 2024:

Α. Αποστολή παραδοτέων από τα συμμετέχοντα σχολεία και έκδοση βεβαιώσεων συμμετοχής. Το παραδοτέο περιλαμβάνει μια παρουσίαση δεκαπέντε

(15) διαφανειών στο Powerpoint, με τις φάσεις υλοποίησης και οπτικοακουστικό υλικό των δράσεων.

Β. Συμπλήρωση της φόρμας αποτίμησης-αξιολόγησης της Δράσης.

Γ. Αποστολή των βεβαιώσεων συμμετοχής για όσα σχολεία θα έχουν στείλει το παραδοτέο και θα έχουν συμπληρώσει τη φόρμα αποτίμησης-αξιολόγησης της Δράσης.

Ιούνιος 2024:

Α. 11ο Μαθητικό Συνέδριο «Μαθαίνω & Παρουσιάζω τον πολιτισμό του τόπου μου» που διοργανώνει κάθε χρόνο η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας.

Σεπτέμβριος 2024:

Ημερίδα παρουσίασης καλών πρακτικών από τους εκπαιδευτικούς των Σχολικών Μονάδων-μελών του Δικτύου. Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να παρουσιάσουν το έργο τους θα το δηλώσουν τον Μάιο στη φόρμα αποτίμησης-αξιολόγησης.